

Begrundelse af afgørelser om tilbagebetaling af arbejdsløshedsdagpenge/efterløn

FOB nr. 82.27

Over for arbejdsdirektoratet og ankenævnet for arbejdsløshedsforsikringen rejst spørgsmålet om, hvorvidt myndighederne ville være indstillet på i afgørelser om tilbagebetaling af arbejdsløshedsdagpenge/efterløn, som findes at være modtaget med urette, at angive dels hjemmelen for tilbagebetalingskravet, dels de forhold, som der er lagt vægt på ved afgørelserne om tilbagebetaling.

(J. nr. 1982-1172-02).

A klagede over en afgørelse, som ankenævnet for arbejdsløshedsforsikringen havde meddelt ham i skrivelse af 10. april 1981. Ved afgørelsen tiltrådte ankenævnet en afgørelse af 9. juli 1980 fra arbejdsdirektoratet, hvorefter A ikke havde været berettiget til at modtage efterløn i tiden fra den 1. marts 1979 til den 1. januar 1980, og at han skulle tilbagebetale efterlønnen. Ankenævnet og arbejdsdirektoratet begrundede afgørelserne med, at A's arbejde i hans selvstændige virksomhed ikke opfyldte betingelsen om at være ophørt mere end midlertidigt.

I arbejdsdirektoratets afgørelse af 9. juli 1980 hed det, at direktoratet efter det i sagen oplyste fandt,

»... at medlemmet, under henvisning til at virksomheden er genoptaget den 1. januar 1980, og medlemmets personlige arbejde i virksomheden derfor ikke kan anses for ophørt mere end midlertidigt, ikke har været berettiget til at overgå til efterløn den 1. marts 1979, jfr. §§ 57, stk. 3, og 75 b, stk. 1, nr. 3, i lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v., hvorfor den med urette oppebårne efterløn skal tilbageføres kassen.

...«

Ankenævnets afgørelse i skrivelsen af 10. april 1981 var formuleret således:

»...

Ankenævnet finder det efter de i sagen foreliggende oplysninger om virksomhedens overdragelse og medlemmets overtagelse af den påny pr. 1. januar 1980 ikke godtgjort, at medlemmets personlige arbejde i virksomheden kan anses for ophørt mere end midlertidigt.

Ankenævnet tiltræder derfor arbejdsdirektoratets afgørelse af 9. juli 1980, hvorefter medlemmet ikke har været berettiget til efterløn fra den 1. marts

1979, og at efterløn modtaget i tiden 1. marts 1979 til 1. januar 1980 derfor skal tilbagebetales af medlemmet.

...«

Under min behandling af sagen anmodede jeg i skrivelse af 2. november 1981 ankenævnet om en udtalelse efter forud indhentet erklæring fra arbejdsdirektoratet. Jeg henviste til, at det ikke af arbejdsdirektoratets eller ankenævnets afgørelser fremgik, hvad der var retsgrundlaget for beslutningen om tilbagebetaling. Jeg anmodede om en udtalelse om, efter hvilke retsregler beslutningen om tilbagebetaling var truffet, og om, hvilke faktiske forhold myndighederne havde lagt vægt på ved denne beslutning.

Jeg modtog herefter udtalelser fra arbejdsdirektoratet og ankenævnet af henholdsvis 12. januar og 14. maj 1982, hvori myndighederne redegjorde for, at tilbagebetalingskravet efter myndighedernes opfattelse havde hjemmel i arbejdsløshedslovens § 86, stk. 1, hvorefter et medlem, der har givet kassen urigtige oplysninger eller fortiet omstændigheder af betydning for retten til dagpenge eller efterløn, eller som i øvrigt mod bedre vidende uberettiget har modtaget dagpenge eller efterløn, skal tilbagebetale dagpenge- eller efterlønsbeløbet, som er modtaget med urette. Myndighederne redegjorde endvidere for de faktiske forhold, som de havde tillagt betydning ved afgørelserne om tilbagebetaling.

Efter min gennemgang af sagen meddelte jeg i en skrivelse A, at jeg ikke havde fundet grundlag for at kritisere hverken arbejdsdirektoratets eller ankenævnets afgørelse om, at A ikke var berettiget til at modtage efterløn, eller myndighedernes afgørelse om, at A skulle tilbagebetale det efterlønsbeløb, som han havde modtaget uberettiget. I forbindelse med, at jeg orienterede arbejdsdirektoratet og ankenævnet om, at jeg ikke havde fundet grundlag for at kritisere deres afgørelser i sagen, tilføjede jeg følgende (i skrivelserne til arbejdsdirektoratet):

»Imidlertid har jeg fundet efter ombudsmandslovens § 6, stk. 5, af egen drift at burde iværksætte en undersøgelse af det nedenfor omtalte spørgsmål vedrørende arbejdsdirektoratets og ankenævnets formulering af begrundelser i afgørelser om medlemmers tilbagebetaling af dagpenge eller efterløn, som er modtaget med urette.

I den foreliggende sag må arbejdsdirektoratets og ankenævnets afgørelser efterlade det indtryk, at det forhold, at efterløn er udbetalt med urette, uden videre indebærer, at beløbet kan (skal) kræves tilbagebetalt, jfr. arbejdsdirektoratets skrivelse af 9. juli 1980 til (A's) advokat (»*hvorfor* den med urette oppebårne efterløn skal tilbageføres kassen«) og ankenævnets skrivelse af 10. april 1981 (»*derfor* skal tilbagebetales af medlemmet«). Efter § 86, stk. 1, i arbejdsløshedsforsikringsloven er det imidlertid ikke tilfældet, jfr. i øvrigt det, der er anført i min skrivelse af 2. november

1981 til ankenævnet, arbejdsdirektoratets udtalelse af 12. januar 1982 og ankenævnets udtalelse af 14. maj 1982.

Arbejdsdirektoratets og ankenævnets afgørelser i skrivelserne af henholdsvis 9. juli 1980 og 10. april 1981 indeholder ikke angivelse af hjemmelen for tilbagebetalingskravet (§ 86, stk. 1, i arbejdsløshedsforsikringsloven) eller en nærmere angivelse af, hvad myndighederne har lagt vægt på ved afgørelsen af tilbagebetaling.

Jeg er fra min behandling af tidligere klager over afgørelser, der er truffet af arbejdsdirektoratet og ankenævnet for arbejdsløshedsforsikringen, bekendt med, at tilsvarende har været tilfældet med (disse) andre afgørelser.

På denne baggrund og under henvisning til, at direktoratets afgørelser i praksis i øvrigt altid ledsages af en begrundelse, anmoder jeg arbejdsdirektoratet om en udtalelse om, hvorvidt arbejdsdirektoratet vil være indstillet på i afgørelser om tilbagebetaling af arbejdsløshedsdagpenge/efterløn, som findes at være modtaget med urette, at angive dels hjemmelen for tilbagebetalingskravet (arbejdsløshedsforsikringslovens § 86, stk. 1), dels de forhold, som der er lagt vægt på ved afgørelsen om tilbagebetaling.

Jeg har samtidig hermed anmodet ankenævnet om en udtalelse om det tilsvarende spørgsmål vedrørende ankenævnets afgørelser.«

Som svar herpå meddelte arbejdsdirektoratet mig i en skrivelse af 13. januar 1983 følgende:

»... man er enig i, at direktoratets afgørelser bør angive hjemmelen for at pålægge et medlem tilbagebetalingspligt, ligesom man er enig i, at der i sådanne forsikringer bør redegøres for de forhold, der danner baggrund for kravet om tilbagebetaling. Direktoratet har ved den givne anledning indskærpet dette over for sagsbehandlerne.«

Fra ankenævnet for arbejdsløshedsforsikringen modtog jeg med skrivelse af 19. januar 1983 følgende svar på min tilsvarende skrivelse dertil:

»... nævnet er enig i, at nævnets afgørelser bør angive dels hjemmelen for tilbagebetalingskravet (arbejdsløshedslovens § 86, stk. 1), og dels de forhold, som nævnet har lagt vægt på ved afgørelsen om tilbagebetaling.

Ankenævnet vil for fremtiden være opmærksom herpå.«

I skrivelser af 21. januar og 31. januar 1983 meddelte jeg henholdsvis arbejdsdirektoratet og ankenævnet, at jeg havde noteret mig myndighedernes svar, og at jeg herefter ikke foretog videre over for myndighederne vedrørende dette spørgsmål.